

steren vidste meget godt, at det, som ligger ikke blot Folkethinget, men ogsaa hele Befolkningen paa Sinde, er paa den ene Side at komme bort fra det provisoriske Regimente, at Loven maa herse igjen i Stedet for Skjøn og Vilkaarlighed, og paa den anden Side at faae afhjulpet den økonomiske Misere og derfor at faae indskrænket de militære Budgetter. Hvad svarede den høitærede Minister paa det? Han sagde: Den økonomiske Misere betyder saamænd ikke saa meget, den har Intet med det at gjøre, Kornet vil ikke stige i Pris, og Smørret bliver ikke dyrere, fordi vi lade være at bygge Fæstninger. Ja, det er overordentlig sandt, men Statens Penge og Statens Kræfter ledes ved denne militære Politik i en uproduktiv Retning, og naar den høitærede Minister tror, at det i Længden vil hjælpe at bruge mange Penge til noget saa Uproduktivt som Fæstninger, vil det jo være det Samme, som om En vilde sige; naar jeg omgiver mig med stor Luxus, saa skaffer jeg dermed en Mængde Menneker Fortjeneste. Nei, det er netop en Tilintetgjørelse af nationaløkonomiske Værdier i uproduktive Diemed paa en Tid, hvor der var den haardeste Trang til Uvændelsen af disse Værdier, netop til produktive Diemed. Ministeren talte ogsaa om Jernbaner, og der røbede han klart, hvor militærisk den nuværende Regjering tænker. Hvad skal vi med nye Jernbaner? De, vi har, ere jo alle sammen udmærkede, med Undtagelse af — en Hovedrute. Denne er rigtig nok Landets væsentligste og i Grunden eneste virkelig betydende Forbindelse med Udlandet; men det betyder ingen Ting, siger den ærede Krigsminister! Det er omtent det Samme, som om en Arkitekt, naar man vilde bebrejde ham, der havde opført et Hus, at han ingen Forbindelse havde skaffet med Gaden, vilde svare dertil: Na, der mangler jo slet ikke Andet end en Port! Saaledes er ogsaa den ærede Ministers Opfattelse, idet han svarer, der mangler kun en Hovedrute. Alle de smaa Ruter mellem de smaa Byer er jo i Orden, han kan kjøre baade til Søkjøbing og andre Steder paa Jernbaner, og saa savner han ikke Hovedruten. Det er ham det Samme. Nei, det, det kommer an paa, er, at Statens Penge Klar ud og Klar ind bruges til uproduktive og skadelige Formaal og derved det forjømmes, som det gjælder om at fremme, deriblandt ogsaa Jernbanevæsenet. Ministeren er meget uwillig itent mod den Tanke at faae Jernbaner for hver Dør, men naar han kunde faae et Fort for hver Mand's Dør, tror han maaste, at vi ere vel beslyttede. Han udtalte jo f. Ex., at naar vi i 1807 mistede Flaaden, var det,

†

fordi vi ikke havde befæstet godt nok og ligejaa, at naar vi ikke seirede i 1864, var det, fordi vi ikke havde befæstet nok. Nei, det er netop ikke Grunden. Nei Grunden til Ulykken i 1864 var, at vi havde en daarlige Fæstning, Dannevirke, og Dødbøl var da ogsaa daarligt, og Grunden til, at vi maaste komme til et nyt 1864, vil være, at Ministeren ogsaa nu bygger en daarlig Fæstning, det sker imidlertid ikke, fordi Ministeren er særlig utyndig i Fæstningsbygning eller ikke anvender Penge nok i Forhold til, hvad han kan faae, men fordi vi aldrig kunne bygge Andet end en daarlig Fæstning, fordi vi ikke have Raad til Andet; men vor bedste Villie vil vor Fæstning i Forhold til Udlandet altid blive en daarlig Fæstning, svagt armeret og slet forsvaret, fordi vi som Militærstat betragtet nødvendigvis maa være langt bag ud, og saa bliver Folgen, at Fæstningen bliver en Fare for vort Land. Det har Intet at sige, om et Medlem her i Salen, som nu f. Ex. det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling), for et Par Dage siden staar op og siger: Vore Fæstninger have ikke nogen aggressiv Karakter, de ere kun et Neutralitetsforvarsmiddel, Andet ville vi ikke, det betyder akkurat lige saa meget i vor Mund, som naar et Barn staar med et ladt Gevær og sigter, men samtidig siger: Det er slet ikke min Hensigt at gjøre Fortræd! Thi man har ingen Tillid til, at det Barn alligevel i Rødstilfælde, naar der kommer en stærk Mand, som vil tage Geværet fra det, er i Stand til at værges sig og holde paa det. Vi bygger her Fæstninger, som vi slet ikke kunne forvare i Tilfælde af, at en udenlandsk Magt virkelig presser paa os for at bryde vor Neutralitet. Folgen vil da blive, at Befæstningerne bliver et Middel, en Begyndelse til at kaste Landet ind i en Krig og derigennem berøve det dets Selvstændighed. Derfor er det, at vi modsætte os disse Fæstningsanlæg. Men hvad nytter det Alt? Naar vi her i Thinget stadig gjør gjældende, at vi kunne ikke gaa ind paa denne militaristiske Politik, fordi den er en Fare for vort Land, en Vedlæggelse for hele vor finansielle Tilstand, saa faae vi et saadant Svar af dette Ministerium, der nu har erklæret, at det vil en saglig Forhandling, som vi har faaet. Og dets Krigsminister udtaler sig ikke blot saaledes, at man kan se, han aldeles ingen Forstaaelse har af den økonomiske Politik her i Landet, men endog saaledes, at naar han taler om Forhandling, kan man se, at han i Virkeligheden ikke har Begreb om, hvad man mellem Mand og Mand fortaar ved Forhandling. Ellers kunde han nemlig ikke sige: Naar det tre Gange